

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknék két hasábos petit sora 16 fill., többszöri beiktatásnál megfelelő engedemeny. Nyilttér sora 30 fillér.

Felolós szerkesztő:

Laptulajdonos:

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Megjelenik vasárnap és esütőriökön.

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS. OBLÁT KÁROLY.

A „centimeteres“ közigazgatás és a vármegye.

— A volt vármegyei tisztviselők érdeke. —

Az 1902. évi III. t. cz. az ország valamennyi vármegyének számvevőségét és pénztárait megszüntette és ezeknek állami kezelés alá helyezését rendelle el, a számvevőségeket pedig a pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségekhez osztotta be. Ezen törvény — utolsó §-a értelmében — az életbeléptetés és végrehajtásával a bel- és pénzügyminiszter bizaltak meg, kik azt egyetértéssel 1903. január elsejével életbe is léptették és utasították úgy a pénzügyigazgatóságokat mint a vármegyét, továbbá az adóhivatalokat és a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségeket, hogy a vármegyei pénztárak átadásait illetve átvételeit 1903. évi január hó 2-án kezdjék meg.

A mi nagy vármegyénkben vagy mint mi szoktuk nevezni Bácsorszáiban is, mely területre és vagyonra is egyike az ország legnagyobb vármegyéinek, e hó 2-án kezdették meg a pénztárak átadásait illetve átvételeit és remélhetőleg e hét végéig be is fejezik mindkét pénztárban. A házi pénztárt, az abban kezelt alapokkal már áttette a négyes bizottság és azt a lehető legnagyobb rendben találta. Hétfőn délután végezte be a bizottság a házipénz-

tárnál az átadás-átvétel munkálatait s nyomban megkezdte az árwapénztár átvételét; ez is pár nap mulva ki fog dűlni az élők sorából s csak egy-egy árvalári adós fog néha e helyiségbe belévedni fizetés végett, kik bizonyára szintén nem fognak tudni hamarjában beletörődni az új rendbe.

Nem akarjuk és nem is czélunk itt most fejtegetni, hogy szükséges volt-e, czélszerű volt-e ezen törvény meghozatala az ország vármegyéire nézve, de egyet nyugodt lelkiismerettel kinyilatkoztathatunk, hogy a mi vármegyénk a felhozott indokoknál fogva, sem a multban, még kevésbbé a jelenben reá nem szolgált, nem szolgált rá különösen azon okokra, melyek t a törvényjavaslat indokolása a törvény szülőkának említ. De a törvény az törvény! és a magyar az mindig törvénytisztelő volt, meghajlik ez előtt is — ha nem is szívesen. Hogy miként fog majd beválni az új rend, azt természetesen sem mi, de még akik tervezték s megalkották e törvényt, azok sem tudhadják. Legyünk optimisták s gondoljuk és higgyük, hogy a legjobb s legczélszerűbb lesz egy szoval minden tekintetben megfelelőbb lesz mint eddig volt a pénztári kezelés és a számvevői szolgálat és adja Isten, hogy beváljon mindenben e törvényjavaslat a lehető legjobbnak, de ismerjük el egyuttal azt is, hogy a mi vármegyénk pénz-

tári és számvevői szolgálata eddig sem hagyott mi kívánni valót sem maga után; mi tudjuk ezt legjobban, kik közvetlenül mondhatnám nap-nap után érintkezünk e hivatalokkal és azok tisztviselőivel.

Két körülményt azonban, mely ezen megszünt hivatalok érdemes tisztikarát nagyon is közölről és nagyon is érzékenyen érdeklik, szó nélkül nem hagyhatjuk. Az egyik, mely ben van — bár eléggé homályosan — magában a törvényben, ezen, ezen tisztviselőknek áthelyezése. A törvény 2. §-ának 1. és 2. bekezdése így szól:

A járási számvevői teendői ellátása végett a kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségtől a járási főszolgabírákhoz egy-egy szakközeg (járási számvevő) osztatik be.

A pénzügyminiszter a járási számvevői állásokat fokozatosan és a szükségeshez mérten, lehetőleg azonban 3 év alatt szervezi.

A 14. §. pedig ekként:

A vármegyei törvényhatóságoknál a jelen törvény életbeléptekor alkalmazásban lévő pénztári és számvevőségi tisztviselők (3. §.) rendelkezési állapotba helyeztetnek; egyidejűleg azonban az állampénztárakhoz (adóhivatalokhoz), illetve a kir. pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségekhez jelenlegi illetményeikkel — lehetőleg az illető vármegye területén — szolgálattételre ideiglenesen beosztatnak, és a mennyiben egy éven belül elhelyezhetők nem lennének, addig megszerzett nyugdíj-, illetve végkielégítési igényeiket az illető vármegyei nyugdíjalap irányában

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TÁRCAFJA.

Zombori újságok.

— Üdvözet a „Beszélő Újság“ szerkesztőjének. —

Tegnap este zajlott le a „Vadászkürt“ termeiben az izr. négyzet jól sikerült bálja, — melyen „Beszélő Újság“ ot halottunk és láttunk. Eddig Gruda Pali szokta a casinói mulatságokon zombori coupleit, zombori régi újdonságait megénekelni, de oly újság szerkesztést és pompás előadást, a milyenek tegnap voltunk szem és füllanui, — ilyenhez Zombornak még nem volt szerencséje. Ha telefonnal összekötik, — bizvást mondhatnánk zombori „telefon hírművészeknek“.

Pedig ugyancsak sok, mindenféle újsággal dicsekedhet már Zombor.

A legrégebb zombori újság példányait őrzí a nemzeti múzeum. „Bács-Bodrog vármegye“ volt a czime. Szerkesztette Jablonkay Géza — „Egy bujdosó lengyel naplójának“ a szerzője. Az egész szerkesztőség egy személyből állt, ő volt a vezércikk író, tarca czikkéző, napihir rovat vezető — reporter, szoval minden egy személyben. Ekkor mondta Zomborác Pántó bunyevác dialektusban: megyek Klacsányi sánta bírőhoz, — tamoje Jablonkay, nyem másik sánta bírőhoz Hazlingerhoz,

ott van Jablonkay; — benézek Fratrics Béla kapitányhoz, — megint ott van Jablonkay, igyem u Casinó újságot olvasni opet Jablonkay. Valóságos „Beszélő Újság“ volt, — mert míg a heti lapja vasárnap megjelent, ő azt mind elbeszélgette a város akkori pletykatoriumaiban. Így tehát nem esuda, hogy rövid élet után megszünt e lap — „ördeklődés“ hiány miatt.

Nemsokára megjelent a „Bácska“ nem nagyobb alakban, mint egy krajczáros írka. Radies György gymnasiumi igazgató szerkesztette. Közgazdasági heti lap volt s mégis mellékletül a „bácskai gazdát“ adta. A közgazdasági persze semmi érdeklődést nem keltett, bár Dekker Gyula váltig irogatta tározait, „hogy lehettem volna háziúr Pesten“, — ő is csak nemesmilitári földesúr lett — no meg tábla bíró in titula.

Ebben a tepsed állapotban Scholet Ephraim álnév alatt egy 14 lapra terjedő füzetke jelent meg „két kérdés és egy előszó, — vagy az ember és a majom“ czimuel, mely a mi filosofusainkat — ki akkor törvénytárszékli iktató volt, — bemaszatolni igyekezett. Erre a zombori társadalom forrongásba jött, és tizenegy bajnok szállt síkra a „felvilágosultság“ nevében. A „Bácska“ beszélő újság lett, hol a nyilatkozatok áradata mint a zápor zuhogott,

Scholet Ephraim pedig a „majomtanban tudomány nélkül tudományos meggyőződésű tizenegy bajnokoknak mint fogadatlán prókatoroknak jűró szokásos fizetést kiutalványozta“. A jég meg volt törve — a „Bácska“ beszélő újság lett — olyan mint a harmonika: később nagyobb lett, azután meg ismét kisebb lett. A „beszélő újság“ ellentéte a halgatató újság. Ilyen is volt, szerb nyelven adtak ki, „Zdrovlye“ volt a neve. Szerkesztette Batut Milan dr. orvos. Zomborban előfizetője nem volt, — haragjában a zombori dolgokról halgatott, — egészségügyi folyóiratnak kellett volna lennie, — ahelyett tele volt versekkel és a szerkesztő zene kompozícióival. Végre a szerkesztő megunta Zombort, — elment oda, hol őt jobban megértik: Cetinjébe Nikitához udvari orvosnak, hol a szép hercegnőket a kottára tanítva, egészségükre vigyázott.

A „Zombor és Videke“ ki nem ömérté. Dr. Molnár Gyula első cikke midőn megjelent, azt jósolták, — ez kemény molnár, ez sokakat megőröl. Czikket írt a „Sárgarépáról“, melyért sajttól kapott — hogy mor kaucezio nélkül politikáit. De azután meg kaucezioval olyan politikát csinált, hogy feltorgatta nemesak a várost, de az egész vármegyét.

Hát azután nem volt-e beszélő újság.

érvényesíthetik; azok ellenben, a kik eddig elfoglalt állásuk államotlansága dacára a kinevezést méltánylandó okok nélkül el nem fogadják, állásukról és — a mennyiben az illető törvényhatósági szabályrendeletek másként nem intézkednek, — szerzett nyugdíj, illetve végkielégítési igényükről lemondottaknak tekintendők.

A mennyiben az el nem helyezhető, valamint a kinevezést méltánylandó okból el nem fogadó tisztviselők, az illető törvényhatósági szabályrendelet értelmében sem nyugdíjra, sem végkielégítésre igényrel nem bírnak; befizetett nyugdíjárulékaikat a nyugdíjalapból minden esetben visszakapják.

Mit látnak e két szakaszból is, azt, hogy ezen tisztviselők bucsút mondhatnak kapufélfájoknak, a megszokott hajléknak, otthonuknak szűkebb értelemben vett édes hazájuknak és vehetik kezükbe az előttük eddig nem ismert vándorbotot és mehetnek azzal rövid ideig tartó új otthon keresni maguknak, hol azonban megszokni tudni sohasem fognak.

Ha a járási számvevőséget léptetik életbe — tudunkkal f. évi július 1-én már életbe is fog lépni — ev ipsó ezen tisztikárnak legnagyobb része, akár főszolgabírói akár adóhivatali járásokba, de szét lesz osztva, ha az adóhivatalokhoz vagy a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségekhez osztatnak be, akkor is elveszlik a megszokott otthon, mert bár igaz, hogy a 14. §-ban van egy közbeszúrás, mely azt mondja lehetőleg a vármegye területén helyezendők el, de ez nagyon szomorú kedvezmény azokra az urakra nézve, mert ha nem lehet, amint nem is lesz majd lehetséges, természetesen tételnek majd oda, a hová a közszolgálat meg fogja kívánni.

Azok, kik ezt a törvényt gondollják, ezen derék tisztviselők jövőjéről, ugyáltszik nem nagyon gondolkoztak; könnyű papíron dirigálni és rendelkezni, de elfelejtik, hogy ezen tisztviselők első sorban emberek is, a legnagyobb részt családjuk is van s olyanok mind, kik a vármegye szolgálatába állottak

be s legnagyobb részük már hosszú idő óta becsülettel szolgálnak és eszük ágában sem volt nékik onnan elmenni s állami szolgálatba átmenni, hisz épen azért mentek vármegyéjükhöz, mert tudták hogy ott becsületességgel, szorgos munkával háborítatlan maradhatnak s mentek lesznek mindennemű áthelyezéstől. Most ez mind megszűnt! Gondolt-e valaki e törvény alkotásánál e tisztviselők családjaira, gyermekeire, vagyoni viszonyaira, rokoni kötelezeteikre, melyek mind bizonyára c-akis Zomborhoz kötik őket? mert, akik még csak más városba helyeznek, anuak még csak mehet valahogy a dolga, ott taníthatatja gyermekeit, ott talál gymnasiumot, felsőbb leány iskolákat, tanító vagy tanítónő képzőt s más egyéb intézeteket, de akit a törvény rendelkezései értelmében községbe tesznek ki, az agyon lesz ütve, gyermekeit kétféleg nem neveltheti és taníthatatja, arra pedig pénze nincs, hogy ő maga családjának többi tagjaival ott a községben éljen, egyes gyermekeit pedig valamely városba adja iskoláztatni.

Van azonban még egy másik körülmény is, melyre vonatkozólag kis világgosságot szeretnénk kapni és ez nem más, mint a küszöbön álló várva várt állami tisztviselők fizetésrendezése, fizetésemelése. A törvényjavaslat 17. §-a ezt mondja:

Ha az állami szolgálatba kinevezendő vármegyei alkalmazottak az új kinevezés alkalmával meghatározandó törzsfizetésnél magasabb évi fizetéssel voltak korábban javadalmazva, ez utóbbinak élvezetében személyükre nézve ezentul is meghagyatnak addig, a míg az állami szolgálatban ezen fizetésnek megfelelő fokozatba elő nem lépnek; e szerint tehát az új és régi fizetés, illetve a lapknéz között mutatkozó különbséget az 1898. IV. t.-czikk 10. §-ban meghatározott személyi pótlékként kapják meg.

Azt hiszem, ez se nagyon kecsegtető dolog. De most ne beszéljünk erről, mert ezen változtatni úgy sem lehet már; de nagyon szeretnénk tudni, hogy

ezen kilépő tisztviselők részesülni fognak-e, a nem sokára tárgyalandó állami fizetés emelésben vagy sem? Mert nagyon furcsa állapotban vannak jelenleg. Rendelkezési állapotban vannak, megyei tisztviselőknak már nem tekintendők, miután onnan január 1-ével kiváltak s közvetlen a pénzügyminiszter felügyelete alá rendeltettek, javadalmazásukat is törölték a vármegyei költségvetésből s jelenleg már állami fizetést húznak, de rendes állami tisztviselőknak sem tekintendők, miután esküt az állami szolgálatba való végleges felvételkor tartoznak tenni, tehát csak ideiglenes szolgálattételre osztattak be illetve vétettek fel az állam szolgálatába. Nyugdíj-alap javára még mindig tartoznak fizetni a vármegyének, pedig már nem tartoznak oda, igaz, hogy e rendelkezési év alatt be nem válásuk esetén, érvényesíthetik nyugdíjogosultságukat a vármegyével szemben. Az igazi címzők, mint hallottuk: rendelkezési állapotba levő törvényhatósági tisztviselők. Szép hosszú czim, ranggal vagy rang nélkül nem nagyon biztató.

Számba veszi-e őket is a pénzügyminiszter az állami tisztviselők fizetés-emelésénél vagy nem? nem üti-e őket azzal el, hogy mit akartok, ti még törvényhatósági tisztviselők vagytok, még nem tartoztok mi közbé, államiak közé, menjetek a vármegyétekhez, ott szorítsátok, ha tudjátok, a fizetésfelelőseket.

Ami vármegyénk vélelleni jelenleg abban a helyzetben van, hogy összes tisztviselőinek fizetését, a közel jövőben emelni fogja. Emlékeztetnie hozzuk a nagy közönségnek, ami igen tisztelt főispánunknak Latinovits Pálnak — a múlt évi június hó 17-én tartott vármegyei közgyűlésen tárgyalt — azon nemes átiratát, melyről annak idején nagyon melegen megemlékeztünk a vármegyei árvaszeretetház ügyében. Ezen átiratnak végső pontjaiban az fog-

a „Bácskai Karacsony” mikor Zomboracz Sáczó megszólalt:

„Kukoricza-terés után meg leszi velük ovaj komendia u Zomboru. Zenyim Mlada adta nekem csiszto inget meg finyes cipellát, — mondja ha Pista báró meg-lálja züvé monoklivál tigid Sáczó, hát tudja mindjárt, hogy neked van tiéd Mlada ki főzi neked gajganát, süti gibaniczát és vasalja csiszto kosulyát! Ilyen dölben haza Sáczó, nem meri meni Ratárba se Csitoba mert ott Gyóka és Miló már agyon szekirozta ovaj Zemze hidakrull karfalak miatt. No Mlada — ilyen komendia jos nizi vidio — Bogami! Mink szépen muszaj szavazunk, hogy az a Grg Kószto megkapja árendába ovaj Gyalukaineza földet opet u arendu, ta bas smu u polak bili, akkor szavazta a szenatorok a kúme kapetányi, meg a sógor s' mikor mondja Gertinger Palika züvé szavazatja igen, szkocsijó züvé poszlanik — ordítja obensenyazi, hulye, löpövi, — feldíti sziket, asztalt, szalad kifele — beosapja ajtót. Gondolom akarja szaladni opet u Revcizába. Én megijedte, — majd meg üti engem a guta. Pista báró kiveszi ovaj zsebkeendő — fujja orrát mintha züvé füle siket lenne, ovaj Sándor bácsi nas igyisz megijedte s nem találta hamar paragrafus, hogy szkolicza — sértés miatt ovaj akciót adta neki. En is ott hagytam obtyánát — me-

gyek gangra, ott van zenyim fra Mlorad — pa esuj szamota — ő is neveti engem. Mondok neki igyi a gyavola, én pedig tresi kutyi — mert már tudod Mlada milyen zenyim természete — moram glaszat igen. — Bogami!

Hát a „Zombori Hírlap” mit vétett, hogy azt tán elhalgassuk. A zombori „Ügyvédő” oly kurucz stílusban szerkesztette, hogy túltett minden zombori beszélő újság, kivéven a mai lappéldányt, melyet nem kisebb virtuositással rótt össze. De miként az ezet önmagát eszi meg, — így járt e lap is, nem volt neki egy párt sem jó a mely izzó hazafias irányzatát kielégítette volna. Elcsapta magától a pártokat, a vezetőket, a publikumot, utóljára maga maradt, — de derekát be nem adta — inkább megsemmisült.

Beszéljünk az árviz károsultak felszólítására a parkban Eadott „Arviz könyvről, melyekben a zomboriak aranymondásai vannak megörökítve, — vagy „Zombor város nevezetesebb embereinek emléklapjáról hol a két legadázabb gyűlölettel egymást iránt eltelt férfú arczképét egymás mellé tették, — miért az egyik, ép a lap mecenása midőn a várva várt füzetel kézhez kapta s' szomszédját megpillantotta — a lapot ezer da abra tépte, vagy tan a Cassinó bohócz estélyén megjelenő „Zombori fityülő” mókairól számoljunk be?

Adám! görbén áll a tivoli — ördög vitte masinája, — ide avval a vizmérővel, állítsa egyenesre, ne mondják hogy azért szalad be a 16 osba mert úgy áll mint pizai torony.

Hát nincs bankár? Megjédtek a 12 florestől? vagy úgy! te vagy édes? Mennyi a bank? Na! még utoljára ezt a parolát. Mi ez? páratlan? na jó! Két koronát tesz ez a kabalém; schlager a huszonötbe — — poff! benne volt, de a talian mindig beszélt a szájával és be beszélt a tizennyolczba.

Meg próbálok a kis khont (5 forintos aranyb) ez még mindig haza jött. Nem mondtam ugye? Tizenegy, — gyere haza édes!

Szólattassuk meg inkább a „Telefon hirmondát”. Ily hangokat és beszédeket ballana otthon a kedves hitves, ha füléhez tenné este 6 óra táj a telefon kagylóit: Adám aprópénzt!! All egy Beeskerek (5 koronás ezüst) ha páros lesz meghalmozom. Páratlan, — fucsos; megyek inkább Zentára.

— Hopp megvan! Már elmennék, de csak fél napi díj van.

Hát mennyi az egész napi díj?

— Hát husz korona.

De annyi csak egy Curiai bírónak jár.

— Éppen azért, mert nem lehet min-

lallatik, hogy a már régén kivetett 2%-os pótdó, bizonyos meghatározandó szintén üdvös és fontos czélokra, — ezek közül például a tisztviselők fizetésének javítására — tovább fordítandó lenne. Ezen átiratot a közgyűlés nagy lelkesedéssel egész terjedelmében magáévá tette, sőt tudnunkkal a közgyűlésnek e tárgybani határozatát már a miniszterium is egészben jóváhagyta, tehát ezzel a vármegyei tisztviselők várva-várt fizetés rendezése illetve emelése, a közel jövőben a megvalósulás stádiumába jutott.

Az a kérdés most már, ha a kilépő vagy kilépett pénztári és számvívősegi tisztviselők az állami fizetés rendezésénél szamba nem vételnek, gondolnánk-e a vármegyénél ő reájuk is s ha gondolnak s lényeg lehetséges lenne őket is részesíteni a vármegyei többi tisztviselőkkel együtt a fizetés felemelésben, jóvá fogja-e hagyni azt a miniszterium ezen kilépő tisztviselőkre nézve is, vagy nem.

Hisszük és reméljük, hogy Latinovits Pál főispán megfogja találni majd a módot arra, hogy ezen kilépő tisztviselőkről anyagi tekintetben is atyailag gondoskodni törekszik s fel fogja hívni majd az illetékes forumok figyelmét e saját hibájukon kívül furcsa helyzetbe jutó igazán sajálatra méltó tisztviselőknél legalább a fizetés felemelésben való részesítésüket.

Nem ártana, ha a sok bácskai képviselő közül akadna csak egy is, ki beleképelné magát e szegény tisztviselők helyzetébe, és megkérdezné e dolgokat az országgyűlésen a belügyminisztertől vagy pénzügyminisztertől.

Bács-vármegyének több oly képviselője van, kik mint volt megyei főtisztviselők nagyon is jól tudják és ismerik ezen kilépő tisztviselőknél úgy akkori mint jelenlegi állapotokat s nem ártana, ha e bonyodalmas ügyben ők is kipróbálnák már egyszer az új országház akusztikáját.

*** Bezdán-kis-községi áthidalás.** Zombor város közgyűlésén a főispán kijelentette, hogy a bezdán-kis-községi áthidalás ügyében közben fog járni a kormány és a hadügyminisztériumnál. Ez ügyben a főispán f. hó 15 én Bécsbe utazott s a hadügyminisztériumban a legapróbb részletekig ismertette és kifejtette a Duna áthidalás kérdésének fontosságát, — különösen stratégiai szempontokból. A főispán e lépése nem irányult a baja-bátaszéki áthidalás ellen, — melynek kereskedelmi fontosságát a magyar minisztériumnál hangsúlyozta, mert a tervet szerint a Dunának áthidalása e két helyen — különböző szempontokból szükséges. Bezdánban az áthidalás ügyében a népgyűlés megtartására kiküldött bizottság minden előkészületet megtett, hogy nemskora imponáns módon juttassa kifejezésre a község óhaját. Ha a legkisebb kilátás is nyílik s remény lesz, hogy a Duna Bezdán-Kis-Községnél is áthidalatnék, úgy Zomborban e tárgyban a városi egyetel szintén népgyűlést fog tartani.

*** A bácskai és csanádi földparcellázás.** Az apatini és lugosi erdőhatóságok kerületébe tartozó és mezőgazdasági művelésre alkalmas erdőterületek egy a Bácskában mint Csanadban sűrűn lakott községek közelében terülnek el, hol a föld nélkül valóknak nehéz ingatlant szerezni az eladásnál figyelemmel voltak arra, hogy az elárverendő területeket kisgazdák, szelvények és földművelő munkások vegyék meg, azért két-két holdas parcellákra, vagy ahol a terület kerli művelésre alkalmas volt 100 négyzetöölös parcellákra osztották. Nehogy a föld vagyonosabb kezekbe jusson, kiköteltelt az is, hogy egy vevő két parcellánál többet csak abban az esetben vásárolhat, ha gyermekei vannak és csak annyi parcellát, ahány gyermeke van. Csanádmegyében csak olyan árverelőket fogadtattak el, akik öt holdnál kevesebb földön gazdálkodnak. Ily föltételekkel cladak Bácskában 3850 holdat három millió 312.264 korona vételáron Csanádmegyében 1344 k. holdat 886.612 korona vételáron. Jóllehet a vételár nagy volt, az árverés a legnagyobb rendben folyt le. A bácskai és csanádmegyeyi földparcellázásával mintegy kétszer család szerzett ingatlant, melyet lehetőleg a föld jövedelméből fog megfizetni. Mert most a vételárnak 10 százalékat fizettek le a vevők, a többi egyenlő részletekben tíz éven belül fogják. Ez állami akcióval mintegy kétszer család szerzet egy egy kis földesket nagyrészen olyanok, kiknek edig semmi földjük nem volt,

— Urak! — kiált egy másik — ha a sajtot megnyerem, megyek. Mennyi? Tizennégy? Akkor nem eszünk ma sajtot, gyerünk kibicézni Móríz bácsinak.

— Fiók! Ide, fiók bank! Tíz korona. Az Aronnak fia született, ennek öröme magtessi a fiók bankot és elveszti háromszor egymásután. Tonesi felkiált: Fiók bank retirirt! Aron (sóhajva). No ha már is ennyibe kerül a gyerek, mit fog kös-tálni ha ő is tivózik.

(Főbankár felkiált): Na! ha ezt a tétet megnyerem, nem adom tovább, (bankár nyer). Urak! Bank reterirt és 540 forinttal visszavonul. Na ez a jó patika! ki látta megugrani néhány rongyos főréssel?

— Jó, jó, hoinap megint eljövök! (Begyűri a becskerekeket, kiskohokat, és tizeket; — alászolgája!)

Vesztések lehangozva távoznak s másnap a padon a beszélő újság nélkül is egyre hallható: no ez még sem járja, hazzárd játék, igaztól, el kellene tiltani; — de ezért ugyanezek estí órákban már ott vannak s kiáltják: Adám! előre a tivó-lival!

Dr. Donoszlovits Vilmos.

Vármegyénk pénztarainak átadása.

Vármegyéknek mindkét pénztárát, úgy a házi mint az árva-pénztár, átadását f. hó 15-én csütörtökön este fejezték be. Január hó 2-tól 15-ig folyt minden délután 1/3 tól esti 6 óráig a nehéz, fáradságos és nagyon is nagy körültekintést igénylő felelősségteljes munka.

A vegyes bizottságnak tagjai voltak a vármegye részéről: ifj. Vojnits István főjegyző, mint a vármegye alispánjának törvényes helyettese, Skultéty Ferencz arvaszéki elnök, Pribil Ernő főjegyző, Raab Béla arvaszéki főszámvevő, Vuits Péter arvaszéki főpénztárnok és helyettes házi főpénztárnok, Bittermann Gyula, Kolut Kálmán árva- illetve házi alispénztárnokok és Zottományi Mihály alszámvevő ki Városey László közigazgatási főszámvevőt helyettesítette, kit betegsége miatt, hogy ismert szakképzettségénél részt nem vehetett e nagy munkálatnál.

A vármegyei törvényhatóság részéről Bertolmo Sándor és Városey Károly bizottsági tagok, mint kiküldöttek voltak jelen.

Az állam illetve a pénzügyigazgatóság, a mellé rendelt számvívőség és az adóhivatal részéről pedig Szigethy Vilmos p. b. tanácsos pénzügyigazgató helyettes, E signmann Károly m. kir. pénzt. számvívőség, Horváth József adótnok és Lenárd János ellenőr küldettek ki.

Az átadási munkálatok alatt több ízben megjelent Latinovits Pál főispán, Karcson Gyula alispán és Győrffy Géza pénzügyigazgató.

Igen nagy munkát végzett a bizottság, aránylag elég rövid idő alatt, ami szintén csak a mellett bizonyít, hogy vármegyénk pénzkezelése és számvitele kifogástalan volt. Minden akadály nélkül vette át az állam a vármegyei vagyonát és a lehető legnagyobb rendben talalta a bizottság mindkét pénztárát, azok számadásait, leltárait, kimutatásait, melyeknek csak előkészítése — különösen az árva-pénztárnál — csaknem valamennyi arvaszéki számvívő munkacerejét, nem egyszer hivatalos órákon túl is, teljesen igénybe vette, kik azonban teljesen tudatában voltak nagy horderejű és fontosságú munkálkodásuknak. Dícséret érdemi és elismerés különösen főnöküket Raab Béla főszámvevőt, ki hosszú éveken át szerzett gazdag tapasztalatait és kipróbált munkacerejével, számvevőinek közreműködésével és támogatásával a legnagyobb ügykezeléssel törekedett, az átadáshoz okvetlen szükséges igen nagy halmaz előmunkálatokat, melőlőbb megcsinálni. Megis csalta ugy, hogy az egész átadás alatt egy eset sem fordult elő, melyet csak lényegtelenül is, elnézésnek, tévedésnek vagy hibának lehetett volna minősíteni.

Dícséret érdemi Vuits Péter arvaszéki főpénztárnokot, ki amellett, hogy a vármegyei árva-pénztárnak kezelését és forgalmát mintaszerűen vezette, még mint helyettes házi főpénztárnok, a házipénztárnok teendőit is — Jakobcsits János főpénztárnok hosszas betegkedése következtben — már hónapok óta magára kellett vállalnia s így kétszeres teher nehezedett vállaira, melyet azonban mindenkor a legkitartóbban elviselt s tudott magának naponként arra is időt szakítani, hogy az átadási előmunkálatoknál segítőkzenen.

Elismeréssel kell adoznunk végül még Essigmann Károly m. kir. pénzt. számvívőgától, ki mint a pénzügyigazgatóság megbízott számvívő szakközege, az ősszeg előmunkálatokat áttanulmányozta és ismert szakképzettségével tétel-öl-tételre felülvizsgálta és e mellett a saját mindennapi munkáit és dolgaiat fennakadás nélkül teljesítette.

A vármegye közönségének tájékozta-

denki Curiai bíró. Hopp megvan a napidij egy korona uszonára; mi az? páratlan! ? akkor megyünk megvan az uszona is.

Nézd csak a vicéd két koronával többet gircselt, ez nem járja, mert neki 10 korona napidij is elég, uszonára meg 50 fillér.

Bánom is én a vicéd — csak ha megvan az uszona — hej bicsakom, bicsakom . . .

Uj bankárt kérünk! Jó, én adom a bankot, de a Pali kezelje, mert akkor leg alább nem lők és megmarad a pénzem.

— Kérem, csak az én szisztemám szerint tessék rekní, ez csalhatatlan! (Mindenkí szisztema szerint rak s mindig veszitenek). Hát kérem néha nem válik be.

Mi az? egyszer leszaladt?! akkor áll egy Beaskerek, mert statisztika — ugye mondtam, ez jobb mint a szisztema! Könynyű neked Sára — a paplanos ágyba . . .

(Az egyik izgatotlan). Ugyan kérem lőkés közben ne dobja a pénzt keresztül, (valaki megloki a dákóját) na! ez már mégis sok, hiszen így lehetetlen játszani. (Hollá! benne van!) de a golyó kiugrik a lukból! Megint bele szólt, ez már mégis bosszantól vagy játszunk urak, vagy beszél-gessük, de a lőköt ne háborgassák!!

védet lemondása, dr. Zákó István zombori ügyvédet pedig Zenta közjegyzővé történt kinevezetése következtében, az ügyvédek lajstromából kitörölte.

† **Halálozás.** Parabutyon folyó hó 13-án Péter Henrik róm. kath. elemi népiskolai tanuló 22 éves korában meghalt. Temetése folyó hó 15-én délelőtt 10 órakor a község nagy részvéte mellett tartott meg. A meghaldogult az önkéntes tűzoltóságnak is tevékeny tagja volt. Korporsózára a róm. kath. tantestület valamint a községi önkéntes tűzoltóság igen szép koszorukat helyeztek. E két koszorun kívül még 4 koszoru díszítette a koporsót. A tűzoltóságnak ez volt első halottja, s a temetésre való kivonulása, — mely szép rendben történt — nagy tetszésben részvett. A község a boldogulthban szorgalmas tanítót veszített el. Nyugodjék békében.

* **Tanító — iskola nélküli.** Sok szegletes és képtelen dolog kerül ki abból, amikor az intéző körök nem hajtják végre a rájuk váró feladatot. Ilyen furcsa esetet szült ez a fejtelenség — mint levelezőnk írja — Óbecsén is, ahol van tanító, de nincs iskola. Ugyanis a miniszter kinevezte Óbecsére Pataky S. gazdasági szaktanítót az ismétlési-iskolához, de ámbár a tanító itt van két hónapja, nincs semmi dolga, mert nincs iskola, nincs tanuló, nem törődik vele az iskolások, sem a tanfelügyelő, szóval senkisé. Hát a tanító csak megvan, mert az államtól kapja a fizetését, de a tanügyre ez mi hasznót sem hoz, ha éppen most, a téli időszakban, amikor 13—15 éves gyermekek ráérnének az iskolába járásra, nem lesznek betervezve, mert nincs iskola, nincs, aki intézkedik. Nagyon helyes, ha a miniszter, az ő buzdítására végzett gazdasági szaktanítókat kinevezi és kenyérhez juttatja, de akkor arra is legyen gondja, hogy az a kinevezett tanító megkapja az iskolát, a szükséges támogatást és ne legyen kénytelen nap-nap után hónapokon keresztül a községi bíró és jegyző jóindulatát kérni — de hiába. Erélyesetben nem mer fellépni, — nehogy, mint új embert, mindjárt üldözőbe vegyék vagy izgatónak lássák. Ha mindenütt iskola nélkül és semmittevéssel töltik el a kinevezett állami gazdasági ism. iskolai tanítók az időt, akkor ugyan kár volt olyan nagyon sürgetni azok kinevezését!

† **Halálozások.** Wundszárm Ferencz volt bács újfalusi községi jegyző f. hó 13-án élte 43. évében Zomborban elhunyt. Beringer András cserenkai róm. kath. plébános f. hó 12-én elhalálozott.

* **Megbukott a vajgyár Ujvidéken.** Hildsberg és társai berlini cég Zomborban egy vajgyárat akart létesíteni s a városi közgyűlés 5—6000 forint értékű ingyen telket, 10 évi adómentességet és kizárólagosságot adott a cégnek. A közgyűlés e két év előtti határozatát Dr. Donoszovits Vilmos megfellebbezte s a miniszterem helyt adva a fellebbezésnek a közgyűlés határozatát jóvá nem hagyta. Ez, az időben többeknek nem tetszett. E berlini cég akkor Ujvidéken próbált szerencsét. Mint most értesülünk, az ujvidéki vajgyár egy évi fenlása után bezártatott üzemét. A gépezeteket már el is szállították Berlinbe, ahová a tulajdonosok is váltak. A városnak tetemes kára van s mint értesülünk, a város a megmaradt épületet készüli felolajni, hogy az uton kárpótolja veszteségeit. No hát még sem volt oly nagy hiba az előrelátás Zomborban. Hisz Ujvidék közelében nincs is vajgyár, hogy prosperálhatott volna az Zomborban, mikor itt a közelben Szabadkán dolgozzák fel — szerződésileg lekötve jó időre — az összes környék színtejét.

(**Hölgyek öröme!** Erekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobb szor a szépség ápolására az általam készí-

tett híras Dr. Lehman féle arzenkőcs. Egy tégely ára 1 korona, hozzávaló szappan 80 fillér, Poudr 1 doboz 1 korona. Csak nevem és arzenképpemmel ellátott tégelyt kérjünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelvényt tenni. GYARMATI Emil városi gyógyszerára a Szent Háromsághoz Baján Viszont eladók nagy kedvezményben részesülnek.

(**Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós használatra — és emeltesre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozatlan Ferencz József keserűvizet.

(**Kísérletek-eredmények.** A meghűléből erdőfű csusz és közbélyes fájdalom legkiszóbb megbetegedésnek nevezhetők már azért is, mert olykor egész évtizedek tartó különféle gyógyítási kísérletek, sőt hírneves gyógyfürdők használata is eredménytelen marad. Ezért mindenkinek fontos tudni, hogy létezik egyszer, melyről minden kétséget kizárólag be van igazolva, hogy még oly betegek kizárólag be van igazolva, hogy még oly betegek igen súlyos baját is meggyógyítja, kik 10—15 év óta teljesen eredménytelenül keresték a gyógyulást, sőt enyhülést sem tudtak találni. — E szer a hírneves Zoltán féle csusz kenőcs, a melyről ugy a belminte a külföldi kórházakban tett kísérletek alapján igen előkelő orvos tanárok, valamint sok ezer hatásban felülmulhatatlan, üvege 2 korona. Zoltán Béla gyógyszer-tárában, Budapestben, Szabadágtér.

(**Egger mellaspisztillái** gyorsan és biztosan hatnak köhögésnél, rekedtségnél és elnyúltságoságnál, felülmulhatatlanok a torok és légzési szervek működési zavarainál. — Kapható minden gyógyszer-tárban és droguériában. — Doboz 1 K. és 2 korona. (Próbadoz 30 fillér.) Főkrakár: Nádor gyógyszer-tár, Bpest. VI., Váci-körút 17.

Közgazdaság.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása). Vöröshereg, (Lóheremag) A lefolyt héten a gazdák részéről, kik főleg legelszörendű nagyszemű minőség után érdeklődtek, igen élénk volt a kereslet, miért is az ily minőségű lóheremag ára — már a csekély készletek miatt is — egy kissé emelkedett; s p. 1—2 koronával 50 kéként. Franciaország ismét nagyobb mennyiségeket ajánl Németországnak, hol ezen ajánlatokat a magyarországiakkal szemben előnyben részesítik, és pedig azért, mert bár a minőségük nem oly jó mint a magyar lóheréé, de az árjegyzések jóval alacsonyabbak Luczernamag Francia és Olaszországból sűrűn érkeznek az ajánlatok. A francia áru minősége alsórendű, míg az olaszé igen szép, világossárga és nagyszemű, miért is Olaszországnak ez idén nagy luczernamag kivitele avan. Békésmegyéből érkezett hírek szerint a lefolyt héten ott néhány nagyobb tétel vettek meg Ausztria számára 60—62½ koronáért 50 kilonként. Takarmányrépamag. A foyasztók már nagyon érdeklődnek, minél fogva már nagyobb mennyiségek adatnak el. Bihorhere. Egy nagyobb arankamentes tételt a külföldnek adtak el. Baltacsisa. Az árjegyzések változtalan de a csekély termés által igazolt magasabb árakat a foyasztók csak kezezen fizetik meg. Muhart és bükkönyt ajánlanak, de a tulmagas követelés következtében nem volt érdemleges forgalom. Budapest. Vöröshere 62—76 kor. Luczerna 55—63 kor. Muhar 9½—10½ kor. Baltacsisa 12½—14½ kor. Bükköny 7—7½ korona.

10850.

tkvi 902.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Petko Antal végrehajtottak Budimlits Koszta végrehajtott szenvedő elleni 477. kor. 53 fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehaj-tási ügyében a zombori kir. törvényszék és Zombor szab. kir. város területén lévő, végrehajtott szenvedőnek egy negyed részben kiskoru Budimlits János és Kosztának, valamint Budimlits Kosztáné szül. Uvatits Annának ¼ részben tulajdonát képező a zombori 1609 sz. betétben A. f. 1. sor. 3094 hrsz. szám alatt foglalt 236 □ öl területű beltelek és a rajta levő 568 öi. sz. házra és pedig az 1881. LX. t. cz. 156. § a értelmében egészben, 3600 koronában ezenem megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1903 évi február hó 5-ik napján délután 3 órakor ezen kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverési a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyamnak számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zombor 1902. évi nov. hó 5-én.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány s. k.

kir. tsvszéki kiró.

7000. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Kulá községben, lemondás által üresedésben jött és évi 900 korona juttalással javadalmazott I só irnoki s az esetleg megürülendő és évi 600 koronával javadalmazott III od irnoki állásra ezenem pályázatot hirdetek. Felhívom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelendő kérvényeiket hozzám 1903. évi január hó 20-dikáig annál is inkább nyújtsák be, mert az azontul érkezőket figyelembe nem fogom venni.

Bács-Kulá, 1902. évi decz. hó 16-án.

Radich Aladár,
szolgabíró.

Üzlethelyiség

bérbeadás.

A Kossuth Lajos-utczában, a Schallseffs Jakab-féle házban levő Schaffner Fülöp holthelyisége 1904. május 1-jétől kiadó. Bővebbet a háztulajdonosnál.

Tánczestély.

A bezdáni-ut Pleitenroth-féle ház lehérrözsáhos czimzelt vendéglőben vasárnap 18-ikán vig tánczestélyt rendeztetik, a hol csak válogatott társaság vesz részt. E kellemes estélyre, a hol Zombor legjobb borai és jó ételk igen olcsón a t közönségnek rendelkezésére állanak, mindenki, a ki jó akar mulatni, legnagyobb előzekénységgel fogadtatik. Beléptidj 60 fillér.

A rendezőség.

**A Richter-féle
Liniment, Caps. comp.**
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, amely már több mint 33 év óta megvizsgálható bedörzsölésalkalmaztatni készre nével, csészél és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utazatok miatt együnk és eszünk eredeti üvegeket dobogókban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. **Forrártár: Török József** gyógyszerésznél Budapesten.

• **Lichter F. Ad. és társa,** csészél és kipróbált szállítók. **Rudolstadt.**

Epilepsi.

ki országra, bűn, gőcsök és más A deghiban szenved, körben broszust telje. Kül d ingyen és hémontve a **Schwanen-Apotheke,** **Frankfurt a M.**

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANZIA COGNACGYÁR, PROMOTOR.

• Mindenütt kapható.

Vertikális felirat: **VERTEKALITÁS: RUDA ÉS BUCHMANN BUDAPEST - BÉLN**

Schicht-Szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jegygyel

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható!

SCHOTTOLA ERNŐ

Magyar Általános Kötanyaggyára.

A rugyanta gyártás meghonosítója magyarországon **Budapest, VI., Révay utca 16. sz.**

Szü'és-zőknnek legmegbizhatóbb bevásárlási forrás, az ujonnan 95000/1902 szám alatt belügyminiszteri rendelettel beszerzendő bábátáskák és az azakhoz szükséges ellenőrzési és szülési jegyzőkönyvekben.

Továbbá az összes kötőszerek, irrigátorok, ágytáblák, fec-kendők, tejszivók, üvegek, gummicsövek, vízmentes gummipedők stb.

Arjegyzzék ingyen!

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Somatose

erősítő-szer

huzból készült és ennek főanyagát tartalmazó izoterm. könyvem előző Albumose készítmény a legkiválóbb

Vas-Somatose

alanyában a sápkórosoknak lesz ajánlva az orvosok által. Vas-Somatose nem egyéb 2% aszennesszettel u vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmaz Somatose. Somatose rendelvél gerjezést Raktáron van az összes gyógyszerárakban és gyógyszerkereskedéseknél.

Dr. Molnár Gyula

— fővárosi ügyvéd —

Bács-Bodrogh vármegye tb. főügyésze

irodáját

Lipót-körút 29-ik szám alá helyezte át.

Kosár üvegeket

Demyohnokat és kosár feléket bérmentve minden állomásra a legjobb kivitelben és legutányosabban szállít nagyban és kicsinyben

Rényi Arpád

Üvegyár és kosárfontelep

Zelestye u. p. Remetemező (Szatmár m.)

Több kiállításn kitüntette.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve. Sziveskedjék ajánlatot kérni.

!Tőmeggyártás!

Házi ipari osztálynál 600 munkást állományban foglalkoztatva.

Ügynökök

ismerettséggel magánosoknál, havi 60 korona biztos fizetés és magas jutalék mellett, azonnal mindenhol, minden városban, minden megyében és községben keresetnek, egy új patentirozott czikk eladására, mely minden háztartásban, minden polgár és gazdának okvetlen szükséges. Ezen képviseletet mindenki, aki magános körökben ismerős, szabad idejében mellékfoglalkozásul is vezetheti. Ajánlatok kúndokl ezzen czim alatt. „Neuezeit P. 1903“ Rudolf Mosse, Wien.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a RÉTHY féle

pemetefü cukorkánál,
de vásárlásánál gyázzunk és határozottan RÉTHY-féle kéjünk, mivel sok hasznátalan utazata van.

1 dohoz ára 60 fillér.
Csak RÉTHY-féle fogadjunk el!

Az egyedüli valódi aáról

A. Thierry gyógyszerész BALZSAMA

Égészseügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az egyedüli valódi aáról...
zen balzsam ugy külsőleg, mint bűlsőleg használható. 1. Egy felülmúlhatatlan hatóanyagot tartalmazó és mellbetegségeknél, enyhíti a hurutot, a nyálkát feloldja, eloszítja a legfájdalmasabb köhögést és gyógyítja a aróibajok at is. 2. Kútnőn hat torokgyulladásnál, rekedtség és minenféle torokbajoknál stb. 3. Hajt minden lázas állapotot tökéletesen. 4. Gyógyít feltűnően, gyorsan gyomorgörösöt, kölkikát és szagatást 5. Enyve használtatós vértisztító szer, tisztítja a veséket, eloszlatja a képzelt betegségeket és erősíti az étvágyat, valamint az emésztést. 6. Előnyösen használható, lyukas fogaknál és mindenféle fog- és szájbetegségeknél, megszünteti a felbőgést, a száj és a gyomorból erelő rossz szagot. 7. Csoaszter mindenféle sebekre, forró és más bőrkifutások, szemölcsök, égés z ebek é, megfagyott tagok, megszünteti a fájást, lejtőzást, öszvényet s fűlfájást stb. Pontosan megfigyelendő a zöld tőpézavódjegy, mint fent látható. — Hamisítók ellen legelő védekezés közvetlen beszerése a gyárból eredeti dobozokban portóentesen osztrák-magyar birodalom postaiállomáshoz 12 kis vagy 6 nagy korona. Bosznia- vagy Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Keresőbb nem kúndokl. Szállítatnak csak azösszeg előleges beküldés ellőnében vagy megtelelő állóggel.

Miért szenved Ön? mikor Önnek rendelkezésére áll olyan szer, amely minden régi sebet fájdalom és veszedelmes operáció nélkül meggyógyít.

A. Thierry gyógyszerész egyedüli eredeti Centifolia kenőcsesele.

amely felülmúlhatatlan ugy a sebek gyógyítására mint a fájdalom aknyihitési képességet tekintetében. A valódi Centifolia kenőcs alkalmazást ad: a gyermekgyasok mellifájalmánál, a tejelválasztás pangásánál, mellkomény-péseknél, orbánczánál, mindenféle régi sérüléseknél, a lábak és kezok nyílt sebóinál lábizzadásnál, dagadt lábúknál, sőt mig csontszáml is; ugyszintén vágott, szírt, lőit és zúzott sebeknél, mindennemű idegen testeknek eltávolításánál, u. m. üveg- és faszilánkoknál, homok- és kavicssemekekénél stb., mindennemű daganatoknál, karbunkulussnál, sőt rákos daganatoknál is mindennemű égési sebeknél, fagyott testrészeknél, betegok felfekvésénél, nyálk daganatoknál, vérbántalmaknál, gyermekok fűlfájásánál stb. — Széküldös csakis az ősszeg előleges beküldés mellett történik. Ára 2 tőgelvény posta és csomagolási stb. költségekkel együtt 3 korona 50 fillér. — Elismerő okiratok halomszázara állnak rendelkezésre eredeti közirban. Értékelen utánzatoktól óvva utjuk at a közönséget. Minden egyes tőgelvény a „Thierry (Adolf) LIMIT D. Angyal szertár Prograd“ védjegyével van bejegyezve mint az fent látható. Mindkét fenti gyógyszer gyógyító képessége utólagos ellenőrzés és nincs kúttóve romlással, sőt minél régiebbek annál hatko nyalbak és értékesebbek. Nora árt nekik sem hideg, sem meleg, miért is minden őszakban zóküldhetőek. Majdnem mindig eredményesen segítnek, legalább is az első segélyt nyújtják mig az orvos megérkezik. Természetesen soha sem szabad értékelen utánzatokhoz ugynóvezett pótkészlethez nyulni melyekért ezáltalannal kidobunk annyi pénzt, — hanem és elandán is csakis ezen két fentjelzett realis, olcsó, megbízható és amallott teljesen ártatlan u világhírű szerhez tartás magat az ember, melyeknek minden családnál, minden esethez szükséges elkészültségű kell lenniük. Anyaj teljesen fenti szerokat a valódiságukat igazolva minden jellel ellátva nem kaphatók, lehelyesebb ha vagy közvetlen a készítőjénél fordulunk meg. rendelésünkkel és pedig: Thierry (Adolf) LIMIT D. Schützengasse 1-Apothek e in Prograd bei Rohitsch-Sauerbrunn. Központi főraktár Budapestben Turók József gyógyszerésznél, Zágrábban S. Mittelbach gyógyszerész és Bácsbon C. B. údy

Gyomor bajosoknak

Mindazoknak, a kiknek a gyomor meghűlése vagy túltelhetése, hiányos nehezen emésztés, túlságos meleg vagy hideg ételbevétele, avagy rendetlen ételmód folytán gyomorbeteg van, u. m. kataris, gyomorgörös, gyomorfüladalom neheze emésztés vagy elnyálkásodás — nagyon kitűnő házi szer ajánlatik, melynek megfőző hatása már sok esztendőn át ki van próbálva.

Eza Hubert Ullrich-féle Gyógyfüves bor.

E gyógyfüves bor teljes, gyógyhatásos fűvekből jó borral van készíve. képezi, erősíti az ember emésztési szerveit. A gyógyfüves bor eltávolítja az emésztési akadályokat és hatásosan közrehat egészséges vér képződéséhez.

E gyógyfüves bor idején való használata a gyomorbetegokat már osztrákban elfőjja. Azért nem kell késedelmeznem idejékorán használni. Jelenségek, u. m. fűlfájás, hűngörs, ergete, pur-fűfűdés, ros zúliért hányás-al, a melyek által gyomorbetegnél annál erősebben föllepegek, gyakran egy-két ivás után már eltűnnek. Székrekedés és annak kollemlően következménye: sorulás, kolik fájdalomak sziv dobogás, álmatlanság, vérsürütségek a májban, lépben ezen gyógyfüves bor által gyorsan eltűntetnek. A gyógyfüves bor az emésztéhetetlenséget megszünteti s könnyít székelés állat, a rossz anyagokat a gyomor belekből eltávolítja. erőtlenég fűbhányire a rossz emésztés-hiányos vérképződés és a máj beteges állapotának következménye. Etvágyhiány, időeres kimerülés, rossz kedélyállapot ugy mint gyakori fűlfájás, álmatlan őszakok mellett az ilyen emberek lassan hervadnak. A gyógyfüves bor az elgyengült életmód újól föllágyozza. A gyógyfüves bor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást előmozdítja, az anyagcsereit, gyorsítja a vérképződést, lecsendesíti a fölzúgató idegkéret és új életkedvet szerez. Számos olcsósnemű és háladt bizonyítja ezt. Gyógyfüves bor 1 for. 30 kr. és 2 ritos üvegekben kapható: Zombor, Nemes-Militics, Csomolná, Kornyulva, Új-Szervéz, O-Szervéz, Bács-Bresztovics, Bács-Boroszló, Prigrevica-Szt-Áván, Apatin, Kupusina, Bodrogh-Monostorszeg, Bozdán, Béreg, Szántóva, Szt-Iszits, Bajmok, Paeser, O-Monorova, Bajsa, Bács-Topolnya, Kis-Hegyes, Szegedény, Bács-Feketehegy, Kúlla, Új-Verbász, O-Verbász, Tuzsza, Kis-Kér, Bács-Szt-Tamás, Dárdó, Késfalva, Vörösmar, Bán, Baranyavár, Lőcső, Mohács, Duna-Monostor, Baracska, Gara, Kатымар, Bács-Madaras, Bács-Almás, Biktty, Bács-Vaskút, Bács-Monostor, Szerelme, Baja, Szabadka, Eszék, a gyógyszertárakban, s valamennyi kisebb-magyobb magyarországi helységben osztrák-magyar gyógytárakban.

A zombori Gyógyszertárak 3 és több üveg gyógyfüves bort eredeti árban Ausztria-Magyarországnak minden helyiségébe küldenek. Ugyszintén küldt Teme svary József zombori Gyógyszertár 3 és több üveget a nov-ayborból, eredeti áron Ausztria-Magyarország minden helyiségébe.

Óvakodjunk az utánzásoktól.
Kizárólagosan csakis Hubert Ullrich-féle gyógyfüves bor kéjünk Gyógyfüves borom nem titok; alkatrészel: Malaga bor 4500, borszesz 1000, Gly cerin 1000 vörös bor 2400, (Ebersschensau) Nyárfanadr 1500, megegyed 300, Manana 200, Kömény, amanas, Honagyakét, amerikai evgyakér, Enciagyakér, Kalmygyakér, 4 4 10, Ezen a kátrészet kevévük!

MEGHIVÁS.

Az első bajmoki takarékpénztár részvénytársaság

==== Bajmokon, 1903. évi február hó 2-án délután 3 órakor ====

az új iskola helyiségében tartandó

I. évi rendes közgyűlésére

a takarékpénztár részvényesei tisztelettel meghívottnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a nyereség felosztása feletti határozat hozatal.
4. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Az igazgatóság tagjai közül sorshuzás útján kilépő 5 igazgatósági tag, valamint a felügyelő bizottságnak

megválasztása.

6. Esetleges indítványok, melyek az alapszabályok 15. §-a értelmében létehetnek.

A mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekinthető, s nyomtatott példányokban a t. részvényesek rendelkezésére bocsájtatik.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazati jogukat személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolni óhajtják, szíveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 10. §-a értelmében az intézet pénztáránál Bajmokon, vagy a Közgazdasági banknál Szabadkán a közgyűlést megelőző napig letétbe helyezni; a letett részvényekről kiadott elismervény, a közgyűlésen való részvételre igazoló jegyül szolgál.

Bajmokon, 1903. január hó 11-én.

Az igazgatóság.

TARTOZIK.

MÉRLEG.

SZÁMLA.

KÖVETEL.

Sz. n.	Fők. l. szám		Kor.	F.	Kor.	F.
1	19	Pénzkészlet			12558	55
2	4	Váltó számla			290150	31
3	5	Jelzálog kölcsönök			14040	—
4	6	Kezességi kölcsönök			300	—
5	7	Folyó számlán 6 adós			18045	38
6	17	Butor és berendezés			1230	—
7	18	Alapítási költség leírás után			1200	—
8	15	Ovásdíj			8	34
9	15	Atmeneti kamat visszleszámitolt váltók után			328	44

Sz. n.	Fők. l. szám		Kor.	F.	Kor.	F.
1	1	Részvény tőke			100000	—
2	3	Betétek	122832	28		
3	25	Heti betétek	2937	53	125769	81
4	23	Visszleszámitolt váltók			100930	—
5	20	Tőke kamat adó			140	87
6	22	Hátralékos adó			457	43
7	26	Atmeneti kamatok			3799	64
8	28	Veszteség-nyeresség számla nyereségért			6763	27

Bajmokon, 1902. évi december 31-én.

Berger Mihály,
pénztáros.

Lichtneckert József,
igazgató.

Herold Antal,
könyvelő.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

Hajnal Mihály, Ritser Jakab, Ulmer Sebestyén, Kollár Ferencz, Szabados Mór, Herold Jakab, Lichtneckert János, Herozeg Károly, Kovács János, Faltum Mihály, Schön Tamás, Ritser Pál, Patárosics József, Pfeiffer János, ifj. Berger Jakab.

Megvizsgálta és helyesnek találta

A F E L Ü G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G:

Tóth István,
felügy. biz. tag.

Lutz János,
felügy. biz. tag.

Pfeiffer Pál,
felügy. biz. elnök.

Teknyős András,
felügy. biz. tag.

Pelozzer Antal,
felügy. biz. tag.

Logkedveltebb, legtökéletesebb arcztisztító és szépitő szerek: **AKACIA**

KRIEGER-féle -CRÈME 2 kor.
-PUDER " "
-SZAPPAN " "

Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN TÉR.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR GÉPGYÁR
Gazdasági
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 részre osztva
100 000 korona értékű részvényekkel.

Működésének első évében
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kiváratra építkezéseket ingyen és bérmentve vállal.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előragadó kénos hévízvíz gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztállyal.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER
szücsmeister,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szürmeúrul az egész világon elterjedtek és elsőrangúak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tuozatja 2, 4, 8, 10 kor. és foljabb, a világ legjobbja, titoktartás mellett, utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a száma legelőbb raagu csépi

REIF J.
szpecialista. Hécs, Bránodtúte 3. Állagyké ingyén

Modern
BUTOR.
Óriási választék háló-, ebédle-, szalon- és uri-szoba-butorokban.
Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. 1.

bármely országból és szakmából, ajánlatok sés- keltés és az. Usenekötések írt- tású és előbb (postai jótállással)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Címlirodájában
Budapest, V., Máder-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az **OSAN.**

Felülvizsgálja az addig ismeretlen összes fogazókat.
OSAN-szájvíz-essencia á 88 kr., OSAN-fogpor á 44 kr.

Czerny-féle koloti a legjobb és legkedveltebb szépitő-szer üvegje 1 forint. 3 dbhez balta-szappan 30 kr.

Felisch Ferd.-féle Napraforgó-szappan á 50 és 35 kr.
a legjobb és legkedveltebb hajfestő-szer sötétszöke, barna és fekete. Ára frt 2.50

Prospektust ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külföldön London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb. árkáruvagy égyégyárakban, állásorszárukban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.

Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Felőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Noveldé interaktus bonnikok növendékek részére. Bizonyítvány allamérvények és az egyéves önkéntességre jogosítanak. — Hövög felvilágosítást ingyén ad

Röser János, igazgató

INTERNACIONAL
SZÖRVESZTŐ
néhányorszi használat után az arczról és kézről a szört eltávolítja. Egy tegoly 6 K.

Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerárda
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok“ ingyen

Mi helybeliek BUDAPESTEN a **NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN** (Erzsébet-körút 9-11. szám) találkozunk.

SANALEGGER
Fiatal embereknek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NADOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 47.

Használjon Kerpel-féle **KÉZFINOMÍTÓ** folyadékot, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérit, szépit 1 üveg 90 fillér. Postán 4 üvegért bérmentve küld

KERPEL gyógyszerár.
• Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS PÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után

boljcs kászpénzfelvétel:	2 1/2 - 3% levonással:
10 évre a tőke évi 5.70%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 : : : 6.50%-a	34 : : : 7. : -a
32 : : : 8. : -a	25 : : : 7. : -a
15 : : : 9.50%-a	18 : : : 9.40%-a

felvételre járadékul a törlesztéssel együtt
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 54
Számla-ékeken hitelesen
hitelteljesítési iroda által

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

LE DÉLICE
CIGARETTES
Le Delice

Hideg! Hideg! Hideg!

uton előállíthat mindenki

likórt rumot cognacot

a nálam kapható finom esszencekből, készítési receptekkel. A teli szezonra ajánlok: kiténő orosz karaván teát, tea süteményt, valódi angol rumot eredeti csomagolásban.

Kugler törmelék csokoládé
2-3-4 forintos anyagból a rosszul fontított és megpredt darabokat árusítom.

Kilógram 1 forint 20 krajezár.

Köhögés elleni cukorkák, friss pralines, csokoládé, cognac paszillák, színházi bombonok és cukorka különlegességek.

Egy pohár francia cognac 10 krajezár.

Ferencz pálinka — sóborszesz. Mandula korpa mosdászhoz. Mustárliszt. Salmiak só villamos batteriakhoz. Égetett timsó. Timsó közönséges. Camilla. Hárs és lenihet tea. Virág füstölő aromatikuss virágokból. Kőmény. Gyermek hintópor. Carból sav fertőtlenítéshez. Carból méz. Naftalin moly ellen. Patchonli. Rovarpör 5 és 10 kros csomagokban. Biztos szerek lérgek kiirtására. Kaisen-féle Borax. Cacao vaj. Paraffin. Pacuetin szoba padló máz. Málna szörp. Rózsavíz. Fenyő szesz. Terpentin-szesz, — szagtalan, — Sarg-féle Glycerin. Salmiak szeltekék. Citrom sav. Keserű és tengeri só. Eredeti és mű karlsbadi só. Fehér viasz. Szoda bicarbonsoda dobozban és kiló száma. Glycerin krém. Borkő sav. Hamuszir legpor suly szerint. Iszapolt kréta. Szájvíz suly szerint. Kremseles, Golderem. Lanolin. Vaselin kiló száma 3, 5, 10 és 20 kros dobozokban. Szappan gyöke. Benzoe (mictura legjobb kozmetika. Iona Crem. Cipőkenőcsök mindenféle bőrhöz. Nestle. Gyermek liszt, Gummi agybetetek Gyermek fecskendők gyermek szőjő üvegék. ibolya-gyöke gyermek-szappan ajak-kenőcs Inigator kannak. Inigator gummi esővek. Különteke fecskendők. Vatta Mindenféle csomagokban Polyak Gézek. Hőmérők. Szívacsok. Loffak. Festék. Fej és Ruha kelek. Körtöm kelek. Vanília rudakban, vanília por es cukor. Fogvájók.

Szappanok. Szájvizek. Fogporok illatszerek az összes szagokban dka 30 kr. az összes illatszerek. Pipere cikkek raktára. Fényképezési gépek keliékei kaphatók.

Dr. UNGÁR JÓZSEF özv.
vegy- és illatszerek üzlet
a vörös kereszthez.
Zombor, Kossuth Lajos-utca, a takarékpénztár szemben.

M. kir. szabadelm. és védjegyzett

A leggyengébb kintű is

haskajtó

és még oszlopokéval is alkalmas.

25 szarkarja ára 1 korona.

M. kir. szabadelm. és védjegyzett

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb

a KRIEGERNER-féle

REPARATOR

1 üveg 2 korona.

Főraktár: KORDNA GYÓGYSZERTÁR Budapest, Galvay-tér.

110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
 55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA

a megy. kir. szab. osztályosajáték főosztályó helye
 BUDAPEST, Andrásy-ut 60.

Ellenért megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ma öszül a haja,
használja a

„Stella“.

vizes, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.

Üvege 2 korona.

ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerlábon, 8 cs. és kir.
lensége József fűh. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

NEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.

A vérnyomás biztos gyógymód: asthma, szív-,
gyomor-, ideg- és borbaj, szélhűdés, elmezavar ellen.

E gyógymód megtalálható:

Dr. KOVÁCS J. főorvos. orvos
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÜT 18. I. EM.

Remek és olcsó fényképek készülnek

RIVOLI

fényképezési és festőzeti műtermében
BUDAPESTEN, VII. KER., KERESPEI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült nagyítások!!!

főtel **PÁRIS** szálloda

Szállodás: SIMON PÁL.

BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÜT 25. szám.

100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörsar-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

Dr. SCHLESINGER MIKSA

VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony

ÉS SZANATORIUMA. (Üdgyógy.)

Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélőtl védett, 200 kilo-
méternél több jól ápolot, rogenyes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegszoók hygienikusan a legteljessebben vannak beren-
dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosításul szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony(Pályaudvar)

Még jelent az új X^{cs} számú

YOST

ESZMÉNYI TÖKÉLETESSÉGBEN

KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RESZÉNYVÁRSÁGI HÁZBAN

Budapest, NEW YORK utcán

NEMOTATIAI GYÓGYINTÉZET.

A vérnyomás biztos gyógymód: asthma, szív-,
gyomor-, ideg- és borbaj, szélhűdés, elmezavar ellen.

E gyógymód megtalálható:

Dr. KOVÁCS J. főorvos. orvos
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÜT 18. I. EM.

Működéseket, reklámokat szakszere-
nien, pontosan és legelősebben közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint napjainkban az

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetési
osztály,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

elismert legszolidabb

FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház.

Étvágytalanság, hanyinger, fejfa-
fájás, gyomorbojok ellen csodásabban a

INGYEN es bormentve
— kint a —

**„HÜLGYEK
TITKARA“**

füzetet kívánásra mindenkinek

RADITZ J. „Féher kereszt“ gyógytára,
BUDAPEST FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

M. kir. szabadelm. és védjegyzett

M. kir. szabadelm. és védjegyzett

Üzlet eladás!

A Trefort-utczában dr. Falcione Nándor ur házában, 20 év óta leállító, teljesen berendezett

előnyomda

üzletemet futányos áron eladom.
Bővebb felvilágosítást fennli üzletemben.

Özv. Juba Betti.

GRAND PRIX
PARIS
1900

CHOCOLAT SUCHARD

CACAO

VORZUGLICHE
QUALITÄT
GARANTIREI REINE

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arczból szépi-
tése és finomítása,
elegeánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rő-
zszaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlja dr. Pohl J. J. es. kir.
tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Taussig Gottlieb

es. és kir. udvari toilette-szappan és illatszeryár,
BECS I., Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs.
kereskedő-czegnél.

Óhajt!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egгер mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

„NADOR“
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egгер mellpasztilla
csakhamar meggyógyított

Kapható Zombor: Mihajlovits István, Schwarz Emil, Tarczay István, Temesváry József Gyógyszertáraikban.

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.